

5, 2363. AK. 1, 1, 4, 5. 3, 4, 22 (28), 13. 3, 5, 15. WEBER, RĀMAT. UP. 334. H. 13. 568. Verz. d. Oxf. H. 22, b, 44. fg. 201, b, No. 483. 230, a, 14. PAÑKĀR. 1, 2, 58. KUSUM. 33, 12. VEDĀNTAS. (Allah.) No. 97. COMM. zu ĠAIM. 1, 1, 2. सर्वशैवाचार्यवाचिका: Verz. d. Oxf. H. 36, a, 3. 4. अर्थसृष्टिर्वाच्या शब्दसृष्टिस्तु वाचका (!) WEBER, RĀMAT. UP. 336. — Vgl. गुण°, पर्याय° (auch SuCR. 1, 320, 18), प्लवसमुद्रवाचका, स्वस्तिवाचक.

वाचकता f. nom. abstr. von वाचक *sprechend* —, *handelnd über*: वाच्य° (das suff. gehört zu beiden Wörtern) Buġ. P. 2, 10, 36. von वाचक *ausdrückend, bezeichnend* SARVADARĢANAS. 143, 2.

वाचकत्व n. nom. abstr. von वाचक *sprechend* —, *handelnd über* WEBER, RĀMAT. UP. 332. von वाचक *ausdrückend, bezeichnend* PAT. zu P. 1, 2, 10. SĀH. D. 11, 4. SARVADARĢANAS. 140, 22. 141, 8. वर्णानां वाचकत्वे *wenn die Buchstaben dasjenige sind, was den Begriff ausdrückt*, 9. 142, 10. 143, 1. वाचकतत्त्वव्यञ्जकत्वेन (das suff. gehört zu allen drei Wörtern) त्रिविधं शब्दवातम् PRATĀPAR. 8, b, 3.

वाचकमुख्य Titel einer Schrift HALL 166.

वाचकाचार्य m. N. pr. eines Lehrers bei den Ġaina SARVADARĢANAS. 34, 8. 37, 14. fg. उमास्वाति° 38, 8. 9.

वाचकूटो f. COLEBR. Misc. Ess. I, 144 wohl fehlerhaft für वाचक्रवी.

वाचक्रवी (auf वचक्र zurückgeführt) f. N. pr. einer Lehrerin mit dem patron. GĀRĠ ĠAT. BR. 14, 6, 8, 1. 8, 1. ĀCY. GRHJ. 3, 4, 4. ĠĀKĤH. GRHJ. 4, 10. AV. PARĠ. in Verz. d. B. H. 92, 6.

वाचन (vom caus. von वच्) n. 1) *das Hersagenlassen* KĀTJ. ĠR. 5, 4, 33. 7, 9, 23. LĀTJ. 2, 1, 5. 6, 12. °मन्त्र Comm. zu ĀCY. ĠR. 1, 11, 1. — 2) *das Hersagen*: गायत्र्या: JĀGĤ. 3, 310. शुद्धेनानन्यचित्तेन पठितव्यं प्रयत्नतः । न कार्यासन्नमनसा कार्यं स्तोत्रस्य वाचनम् ॥ VĀRĀHITANTRA im ĠKDR. *das Lesen*: पुस्तक° Verz. d. Oxf. H. 217, a, 10. स्व° 186, a, 6. वाचनाचार्य t. No. 423. — 3) *das Ausdrücken, Bezeichnen*: अनेकार्थ° SĀH. D. 703. — Vgl. पुण्याह° (unter पुण्याह), शान्ति°, स्वस्ति°.

वाचनक n. = प्रह्लक HĀR. 132. der Schol. zu HĀLA 334 liest प्रह्लनक und वाचनक.

वाचनिक (von वचन) adj. *auf einer ausdrücklichen Angabe beruhend, ausdrücklich erwähnt* ĠAÑK. zu BRH. ĀR. UP. S. 83. 100. 292. Schol. zu KĀTJ. ĠR. 72, 5 v. u. 88, 13. 107, 12. zu VS. PRĀT. 1, 75. SIDDH. K. zu P. 6, 1, 116. Verz. d. Oxf. H. 161, a, No. 334.

वाचमीड्युर्ध्व adj. *die Stimme in Bewegung setzend*: Soma RY. 9, 33, 5. 101, 6.

वाचपितृ (vom caus. von वच्) nom. ag. *der Etwas hersagen läßt, der Leiter einer Recitation* SĀÑSK. K. 21, b, 2. fgg.

वाचम्रवस् m. N. pr. eines Mannes Verz. d. Oxf. H. 53, a, 19. 28. wohl fehlerhaft für वाचम्रवस्.

वाचस. वि°, स°.

वाचसांपति m. = वृहस्पति *der Planet Jupiter* ĠABDAR. im ĠKDR. fehlerhaft für वचसांपति.

वाचस्पत m. patron. von वाचस्पति ĠĀKĤH. BR. 26, 5.

वाचस्पति m. 1) *Meister der Rede*, pl. Buġ. P. 4, 16, 2. 29, 44. *Herr der Stimme oder Rede* NĀIGH. 3, 4. NĪR. 10, 17. fg. Genius des menschlichen Lebens, das so lange dauert als die Stimme im Leibe ist, RY.

VI. Theil.

9, 26, 4. 10, 166, 3. VS. 7, 1. 9, 1. AV. 1, 1, 1. 13, 1, 17. AIR. BR. 3, 25. TS. 2, 6, 8, 1. प्रवदितैव वाचो भवत्यथै एनं वाचस्पतिरित्याहुः 7, 1, 10, 3. ĀCY. ĠR. 1, 7, 2. ĠAT. BR. 1, 8, 1, 15. 11, 7, 2, 6. प्राण ŚUAPV. BR. 2, 9. ĀCY. GRHJ. 3, 3, 4. KAUC. 41. Soma RY. 9, 101, 5. Viçvakarman 10, 81, 7. Praġāpati ĠAT. BR. 5, 1, 1, 16. Brahman KUMĀRAS. 7, 87. Brhaspati als Herr der heiligen Rede TS. 1, 8, 10, 1. als Meister der Redekunst, Lehrer der Götter und Regent des Planeten Jupiter, AK. 1, 1, 2, 26. H. 118. HĀLĀJ. 1, 47. उत्तरोत्तरपुनो वाक्ता वाचस्पतिर्यथा R. 2, 1, 13. 5, 31, 49. KUMĀRAS. 2, 30. PAÑKĀT. Pr. 2. Verz. d. Oxf. H. 233, a, 11. Verz. d. B. H. No. 897. Buġ. P. 6, 7, 8. MĀRK. P. 423, 14. Vor. S. 176. — 2) N. pr. eines Rshi Verz. d. Oxf. H. 33, a, 34. eines Lexicographen, Philosophen u. s. w. HĀR. 273. MED. Anh. 4. Schol. zu H. 106. 183. 222. 230. 972. 1194. 1214. UĠĠVAL. zu UĠĠDIS. 3, 22. 4, 129. 233. Verz. d. B. H. No. 802. 843. Verz. d. Oxf. H. 162, b, 23. 182, b, 3 v. u. 188, a, 27. fg. 189, b, No. 433. 178, a, 34. 247, a, 37. 332, b, No. 833. COLEBR. Misc. Ess. I, 230. PRAB. 20, 10. SARVADARĢANAS. 148, 19. 138, 12. °निबन्ध Verz. d. B. H. No. 1176. वैद्य° Verz. d. Oxf. H. 314, b, No. 746. °गोविन्द 123, b, No. 218. °भृगु-चार्य 138, b, No. 272. °मिश्र 237, b, No. 370. 244, a, No. 606. 273, a, No. 646. fgg. 274, a, No. 630. 279, a, 45. 289, a, N. 1. 292, a, 5. 18, b, 9. Verz. d. B. H. No. 608. 637. fg. 1403. COLEBR. Misc. Ess. I, 234. 252. 332. HALL 3 u. s. w. in der Einl. zu VĀSAVAD. 9. SARVADARĢANAS. 163, 22. 166, 12. GILD. Bibl. 499.

वाचस्पतिकल्पतरु m. Titel eines Werkes, = वेदात्मकल्पतरु HALL 87. Verz. d. Oxf. H. 177, b, 9.

वाचस्पत्य 1) adj. *zum Gott Vākaspati in Beziehung stehend*, Beiw. Ġiva's MBH. 13, 1187. NĪLAK.: वाचस्पतिं देवपुरोहितमनुवातः वाचस्पत्यः । पुरोहितकर्मकर्ता । वृहस्पतिर्ह वै देवानां पुरोहितस्तन्वन्वये मनुष्याणां पुरोहिता इति ब्राह्मणे वृहस्पतिं यः मुभतं विभतीति मन्त्रस्थवृहस्पतिपदस्य व्याख्यानात्. — 2) adj. von Vākaspati (dem Philosophen. verfasst Verz. d. Oxf. H. 289, a, 1. — 3) n. *Beredsamkeit* Spr. 333. — Vgl. योग°.

वाँचा f. 1) = वाच् *Rede, Wort; Göttin der Rede* BuġURI und KĀNDRA bei UĠĠVAL. zu UĠĠDIS. 2, 57. Vor. 4, 2. TRIK. 1, 1, 116. MED. K. 9. मनसा वाचया च Schol. zu KĀTJ. ĠR. 207, 2 v. u. तिमृभिर्वाचाभिः PAÑKĀT. 221. 7. °शौच Spr. 4980. °सिद्धि Verz. d. Oxf. H. 99, a, 10. — 2) MBH. 13. 6149 fehlerhaft für वचा, wie die ed. Bomb. liest.

वाचाट (von वाच्) adj. (f. घ्रा) *geschwätzig* P. 5, 2, 125. Vor. 7, 34. AK. 3, 1, 36. H. 347. M. 3, 8. KATHĀS. 102, 148. MĀRK. P. 34, 76. BUATY. 3, 23. टिट्ठि Spr. (II) 408. — Vgl. वाचल.

वाचारम्भण n. 1) nach ĠAÑK. = वागालम्बन *ein Beruhen auf blossen Worten* so v. a. *eine Verschiedenheit dem blossen Namen nach* KĀND. UP. 6, 1, 4; vgl. VEDĀNTAS. (Allah.) No. 21. — 2) Titel einer Schrift HALL 137.

वाचाल (von वाच्) adj. (f. घ्रा) *geschwätzig* P. 5, 2, 125. Vor. 7, 34. AK. 3, 1, 36. H. 347. नावाचालो मृगभाषी Spr. 1336. परवर्णने 3293. KATHĀS. 40, 34. PRAB. 27, 10. 111, 15. = *vikatthyan grosssprecherisch* UTPALA zu VARĀH. BRH. 18, 9. geräuschvoll: विकल्किणीजाल° (लङ्का) R. 5, 9, 59. घ्रा-योधनोर्वी RĀGĀ-TAR. 8, 477. — Vgl. वाचाट.

वाचलता (von वाचल) f. *Geschwätzigkeit* Spr. 411.